

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2008. október 30.

SPANYOL NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

Általános útmutató

1. Jó megoldásként csak a javítási és értékelési útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
2. Minden jó megoldás egy pontot ér, a rossz megoldás 0 pont.
3. Fél pont és többletpont nem adható.

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE**COMPRESIÓN LECTORA****Részletes útmutató****I.**

X	a	11	carrera	5	en	12	profundidad
0.	acomodada	8	claroscuro	6	grandilocuentes	X	quitar
10	adversa	4	considerándose	1	ingresar	9	subastar
X	brillante	2	dedicarse	7	nota	3	transmitió

II.

0.	13.	14.	15.	16.	17.
D	F	A	G	B	J

III.

A cél az eredeti szöveg teljes rekonstruálása, mégsem a mondatoknak a szövegben elfoglalt helyét, hanem a mondatok közötti kapcsolatok megtalálását pontozzuk. Jó megoldásként tehát csak az fogadható el, ha a jelölt az adott mondatot az előtte álló vagy az őt követő mondathoz, szövegrészhez helyesen rendelte hozzá.

Ennek megfelelően:

E-G.....1 pont

I-D.....1 pont

H-A.....1 pont

G-F.....1 pont

D-B.....1 pont

A-C (vagy C az utolsó helyen)...1pont

F-I.....1 pont

B-H.....1 pont

Teljesen helyes megoldás:

0.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.
E	G	F	I	D	B	H	A	C

IV.

“Los animales son como mis hijos”

	VERDAD	FALSO
0) Raúl Fuentes Vásquez empezó su carrera en el circo a los seis años.	☒	☐
26) En el trabajo del circo, al protagonista no sólo le interesan los animales.	☒	☐
27) Los domadores de hoy no corren ningún riesgo en su trabajo.	☐	☒
28) El padre de Raúl coordina los números del espectáculo.	☒	☐
29) Algunas veces los defensores de animales inspeccionan el circo y protestan por las condiciones malsanas de los animales	☐	☒
30) Los Gasca no modifican su espectáculo para guardar la tradición centenaria.	☐	☒

NYELVHELYESSÉG

COMPETENCIA LINGÜÍSTICA

Általános útmutató

1. A helyesírási hibával leírt szavak nem fogadhatók el.
2. Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető: variációk megadásakor nem jár pont, még akkor sem, ha közöttük van a jó megoldás.

Részletes útmutató

I.

0.	en
1.	de
2.	a/en las
3.	del
4.	de
5.	en
6.	de
7.	a
8.	de

II.

0.	c
9.	c
10.	a
11.	d
12.	a
13.	b
14.	d
15.	b
16.	d
17.	b
18.	c
19.	c
20.	d

III.

0.	mexicanos
21.	altas/las primeras
22.	madrugada/alborada
23.	tradiciones
24.	casa
25.	traiga
26.	viajes
27.	ropa

IV.

0.	cumplirán
28.	se ha reflejado
29.	el título de
30.	contaba
31.	había comenzado
32.	a
33.	mirando
34.	siendo
35.	para
36.	antagónicos/contrarios/opuestos
37.	por

NYELVHELYESSÉG

Átszámítási táblázat

Dolgozatpont	Vizsgapont
37	30
36	29
35	28
34	28
33	27
32	26
31	25
30	24
29	24
28	23
27	22
26	21
25	20
24	19
23	19
22	18
21	17
20	16
19	15
18	15
17	14
16	13
15	12
14	11
13	11
12	10
11	9
10	8
9	7
8	6
7	6
6	5
5	4
4	3
3	2
2	2
1	1

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE
COMPRENSIÓN AUDITIVA

Általános útmutató

1. Jegyzetek készítésénél az olyan nyelvi hibát, amely a megértést nem akadályozza, nem kell hibának tekinteni (pl. helyesírás, nyelvtani hiba).
2. Minden tartalmilag megfelelő válasz elfogadható. (A nyelvi vagy helyesírási hibákat nem kell figyelembe venni, amennyiben a válasz érthető.)

Részletes útmutató

I.

¿Cómo empezar el año?

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
c	b	b	a	c	d	c	a	d

0. Ejemplo: Sabemos a ciencia cierta ¿cuál es origen de las doce uvas?
- c) Nadie sabe a ciencia cierta cuál es el origen de las doce uvas y desde cuándo se piensa que traen buena suerte.
1. ¿Cuáles son las teorías del origen de dicha tradición?
- b) Los viticultores alicantinos e italianos querían vender de esta manera el sobrante de una cosecha.
2. ¿Qué otra teoría de las uvas se menciona en el texto?
- b) Los inventores fueron los hebreos que regalaban a sus invitados al final del año una uva por cada hora pasada juntos.
3. ¿Cómo se recibe el año nuevo en algunos países sudamericanos?
- a) Con las ventanas abiertas.
4. ¿Cuál es la razón de la tradición de las ventanas?
- c) Arrojar por la ventana todo lo malo del año que se va y recibir lo bueno del que viene.
5. ¿Cuántos papelitos debemos escribir para conocer nuestro futuro?
- d) Hay que escribir tres papelitos.
6. ¿Por qué se tiene que llevar en la Noche Vieja algo rojo?
- c) El rojo atrae la suerte y es un color imprescindible para asegurarse que todo va a ir bien en el nuevo año.

7. ¿Se puede conocer el futuro con la ayuda de un zapato?

a) Se puede averiguar cómo será el nuevo año tirando a lo alto un zapato en la mañana del Año Nuevo.

8. ¿Por qué vemos a personas pasear por las calles con maletas después de las campanadas?

d) Son personas a las que les encanta viajar y por eso dan algunas vueltas alrededor de su casa.

II. *Escuche la información siguiente sobre los idiomas de la Unión Europea y tome apuntes con la ayuda del cuadro. Va a escuchar el texto dos veces. El ejemplo está marcado con el número 0. (8 puntos)*

Idiomas	Número de traductores	Coste total de traducción en euros	Coste total de interpretación en euros	Lenguas cooficiales del español en la UE (Escriba 3)
9. rumano:	11. 135	14. En 2006: 800 millones de euros	15. En 2005: 190 millones de euros	16. - gallego, - euskera, - catalán
10. búlgaro :	12. 132			
0. gaélico :	13. 5			

III. *Escuche una entrevista con Eric Schmidt, dirigente de la empresa Google, un negocio que vale más de 145.000 millones de dólares y responda las siguientes preguntas según el contenido del texto. Va a escuchar el texto dos veces. El ejemplo está marcado con el número 0. (6 puntos)*

A válaszoknak tartalmazniuk kell az aláhúzott elemek lényegét!

0. ¿Qué es Google?

Google es un innovador.

17. ¿Cuál será la siguiente innovación de la empresa?

Ofrecer más / mejores búsquedas en todas las lenguas, y sobre cualquier tipo de información.

18. ¿Es Google una empresa de medios? (**Argumente su respuesta con 2 pensamientos.**)

No es una empresa de medios. - Google es una compañía de productos de tecnología, / su objetivo es construir tantos como pueda. / Puede ser una compañía de distribución.

19. ¿Qué sabe Google sobre los usuarios?

Su dirección IP,/ el identificador único de un ordenador conectado a Internet.

20. ¿Qué piensa Eric Schmidt sobre la digitalización de los libros en cuanto a la autoría?

Si hay más gente leyendo libros, hay más ventas también / la gente quiere leer los libros en su ordenador

21. ¿Cuál es el problema que preocupa a Eric Schmidt en cuanto a Google?

Los problemas del crecimiento rápido de su empresa.

22. Según el periodista, David Vise ¿cómo comenzó a trabajar Eric Schmidt en el Google?

Los Fundadores de Google le contrataron como consejero delegado después de una búsqueda de 16 meses.

A hangfelvétel szövege

Buenos días. A continuación va a escuchar los ejercicios de la comprensión auditiva. El examen se compone de tres partes. Los ejercicios que pertenecen a los textos se encuentran en el cuaderno de ejercicios. Va a escuchar dos veces cada texto.

Cada tarea empieza y termina con música. Después de la música tiene 30 segundos para leer su tarea y después escuchará el texto. Cuando el texto termine tiene 30 segundos más para revisar sus respuestas y luego podrá escucharlo por segunda vez. Después tiene un minuto más para trabajar.

I. *Lea con atención el ejercicio. Escuche el siguiente texto y elija la respuesta más adecuada entre las que le ofrece el ejercicio. Va a escuchar el texto dos veces “¿Cómo empezar el año?”. Debe marcar con un círculo la respuesta más adecuada. El ejemplo está marcado con el número 0. (8 puntos)*

¿Cómo empezar el año?

Nadie sabe a ciencia cierta cuál es el origen de las doce uvas y desde cuándo se piensa que traen buena suerte. Hay teorías que echan la culpa de esta tradición a unos viticultores alicantinos a los que allá por 1909 les sobraba la cosecha de uva, otros aseguran que la costumbre se inició en Italia por una situación parecida y con el fin de colocar una sobra de cosecha. Otra teoría de las uvas de la buena suerte asegura que sus inventores fueron los hebreos a los que les gustaba regalar a sus invitados al final del año una uva por cada hora que habían pasado juntos.

Las uvas y el champán son imprescindibles para entrar en el nuevo año con buen pie pero a este gesto hay personas que añaden otras manías particulares. En algunos países sudamericanos el Año Nuevo se recibe siempre con las ventanas abiertas. El objetivo no es otro que arrojar por la ventana todo lo malo del año que se va y recibir lo bueno del que viene. Además a todos nos interesa saber qué nos traerá el año que empieza. Una manera fácil de averiguarlo es escribir en tres papelitos, bueno, malo y regular. Se doblan y se colocan debajo de la almohada. En la mañana del Año Nuevo se coge uno de estos papelitos y según lo que salga, así será el año.

El color de la ropa también es algo muy importante en la Noche Vieja. La tradición dice que hay que recibir el Año Nuevo con una prenda interior roja. El rojo trae la suerte y es un color imprescindible para asegurarse de que todo va a ir bien en el nuevo año.

También se puede averiguar cómo será el nuevo año tirando al alto un zapato en la mañana del día de Año Nuevo. Si cae boca arriba significa buena suerte, de costado regular y boca abajo mala suerte.

A la persona a la que de verdad le gusta viajar la mejor manera de asegurarse que el año será movido es buscar un momento después de las uvas y antes de que empiece la fiesta, coger maletas, no importa que sean vacías y dar con ellas varias vueltas a la manzana de su casa.

(ABC.es.)

II. *Escuche la información siguiente sobre los idiomas de la Unión Europea y tome apuntes con la ayuda del cuadro. Va a escuchar el texto dos veces. El ejemplo está marcado con el número 0. (8 puntos)*

Las Direcciones Generales de Interpretación y de Traducción empezaron en enero de 2006 a contratar personal capaz de traducir al rumano, búlgaro y gaélico. Para enero de 2007 ascenderá a 135 profesionales el número de los que trabajarán con rumano, 132 personas trabajarán con búlgaro y cinco con gaélico, aunque en este último caso la adaptación a esta lengua será gradual.

El comisario de Educación, Formación, Cultura y Multilingüismo, Jan Figel, dio la bienvenida a la llegada de estas tres lenguas que fortalecerán la “diversidad de lenguas” en la Unión Europea que, dijo, “es nuestra riqueza común”. “La promoción de esta diversidad constituye una prioridad clara para la Comisión Europea”, afirmó. Bruselas indicó en un comunicado que los costes de traducción para toda la Unión Europea en 2006 se elevaron a 800 millones de euros. Por lo que respecta a la interpretación, el gasto total en la Unión Europea en 2005 se elevó a 190 millones de euros.

Además de las 23 lenguas oficiales que tendrá la Unión Europea el 1 de enero de 2007, los ciudadanos y representantes políticos ya pueden utilizar y dirigirse a las instituciones europeas en las lenguas cooficiales españolas: el gallego, el euskera y el catalán. En diciembre de 2005 el Consejo de la Unión Europea llegó a un acuerdo para permitir el uso de las lenguas cooficiales que se fue concretando a lo largo de 2006 mediante la firma de convenios administrativos entre el Gobierno y las diferentes instituciones comunitarias.

(ELPAIS.com - Sábado, 30/12/2006)

III. *Escuche una entrevista con Eric Schmidt, dirigente de la empresa Google, un negocio que vale más de 145.000 millones de dólares y responda las siguientes preguntas según el contenido del texto. Va a escuchar el texto dos veces. El ejemplo está marcado con el número 0. (6 puntos)*

Entrevista con Eric Schmidt

P. Parece que Google quiere hacerlo todo, desde conectarnos a Internet por una red inalámbrica hasta dar noticias y correo electrónico. ¿Qué es Google?

R. Google es un innovador. Muchas de las iniciativas que menciona no son nuestras, sino de los empleados, y nosotros les animamos a hacerlo.

P. ¿Y qué es lo próximo?

R. Una respuesta simple a su pregunta es que lo siguiente es ofrecer más y mejores búsquedas en todas las lenguas, y sobre cualquier tipo de información. Sé que parece que está todo hecho, pero si lo mira en un contexto más amplio, ¿cuánta información no está ahora mismo en la Red?

P. ¿Es Google una empresa de medios?

R. Google es una compañía de productos de tecnología, y nuestro objetivo es construir tantos como podamos. No somos una empresa de medios ni de marketing. Dependemos de los medios para el contenido, nuestra empresa no los crea. Podemos ser una compañía de distribución, si quiere, pero no de medios.

P. Los usuarios están cada vez más preocupados por la intimidad. ¿Qué sabe Google de nosotros?

R. La respuesta técnica es que, si usted es un internauta normal, conocemos su dirección IP, el identificador único de un ordenador conectado a Internet, cuando hace sus búsquedas, pero no sabemos nada de usted. No sabemos su nombre, ni quién es, ni su tarjeta de crédito. Yo soy muy cuidadoso con mi intimidad personal, y animo al resto de la gente a que lo sea también.

P. El escritor John Updike ha pronunciado un discurso muy polémico, en el que aseguraba que la iniciativa de Google de digitalizar los libros supone el fin de la autoría.

R. Con todos mis respetos a John Updike, Internet no mata nada. Internet significa más elección. La gente aún lee libros y periódicos, pero también quiere leerlos en los monitores de sus ordenadores. En el caso del libro, si conseguimos que la gente lea más, ¿cómo puede ser algo malo? Si hay más gente leyendo libros significa que hay más cultura, alfabetismo, educación, y además más ventas.

P. ¿Y qué es lo que le preocupa, entonces?

R. Me preocupa Google, su crecimiento. Por ejemplo, estamos creciendo mucho en Europa, el negocio es cada vez más complejo, hay muchos acuerdos... Google tiene todos los problemas de una empresa que crece rápido. Europa está creciendo muchísimo.

P. En el libro Google, el periodista David Vise cuenta que los fundadores llevaban 16 meses buscando un consejero delegado para la compañía cuando le encontraron a usted...

R. Sí, me han contado que buscaron a alguien como yo durante 16 meses, y entonces se desesperaron y no tuvieron más remedio que contratarme [risas].

(ELPAIS.com - Lunes, 25/12/2006.)

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

Átszámítási táblázat

Dolgozatpont	Vizsgapont
22	30
21	29
20	27
19	26
18	25
17	23
16	22
15	20
14	19
13	18
12	16
11	15
10	14
9	12
8	11
7	10
6	8
5	7
4	5
3	4
2	3
1	1

EXPRESIÓN ESCRITA

ÍRÁSKÉSZSÉG

Az írás feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmazzak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

*Első feladat***A javítás alapelvei**

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom, szövegalkotás	5 pont
Formai jegyek és hangnem	3 pont
Nyelvhelyesség	5 pont
Összesen	13 pont

2. Ha a dolgozat valamelyik szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.
3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.
4. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom, szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokot,
- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok, valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit,
- megfelelő-e a formai tagolás.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznek és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér, de

mondатаi nem tartalmaznak minden lényeges információt, illetve nem kérdeznek rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg (pl. az életkor helyett a vizsgázó azt adja meg, hogy negyedikes).

Érdeklődő típusú levél esetén előfordul, hogy a vizsgázónak bizonyos információkra kell rákérdeznie. Ebben az esetben megfelelő lehet az adott szempont kifejtése akkor is, ha a vizsgázó csak egy mondatban fogalmazza meg a kérdést.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a Tartalom szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a Nyelvhelyesség szempontnál.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemei

A szöveget a mondatok halmazától a kohézió különbözteti meg, amit a szöveget alkotó elemek jelentésének szerves összefüggése és a szerkezeti összekapcsoltság biztosít. A szöveg egységét biztosító jelentés szintű kapcsolatteremtés leggyakoribb eszközei a következők:

- teljesen vagy részben ismétlődő szavak, szószerkezetek,
- szinonimák,
- a szavak és szószerkezetek jelentése között lehetséges néhány viszony (ellentét, ok-okozati viszony stb.),
- a mondatok logikai-tartalmi elrendezése (ok-okozat, általános-konkrét stb.).

A mondatok kapcsolódását biztosító nyelvtani, szerkezeti kapcsolóelemek:

- az önálló mondatok közötti kötőszók,
- rámutató szók (különböző névmások, határozószók),
- egyéb nyelvtani viszonyító elemek (igeragozás, középfok stb.).

Formai jegyek és hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg

- megfelel-e a levéllel mint szövegfajtaival szemben állított formai követelményeknek, azaz helyesen tartalmazza-e a dátumot, a megszólítást, az elköszönést és aláírást,
- hangneme megfelel-e a címzetthez való viszonyoknak és a közlési szándéknak.

E szempont értékelésénél csak a nyelvtani és helyesírási hibát sem tartalmazó variációk számítanak helyesnek. Amennyiben a megszólítás és az elköszönés külön-külön helyes ugyan, de nem illenek egymáshoz, akkor a formai jegyek nem megfelelőek (0 pont).

Nyelvhelyesség

E szempont összefoglalja a szókincs, kifejezésmód, nyelvtan és a helyesírás követelményeit.

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos),
- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak,

- megfelel-e a nyelvhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatosak a nyelvtani struktúrák és a mondat szerkesztés).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

Az ismétlődő nyelvi hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Javítási jelrendszer

Tartalom, szövegalkotás

E szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a szempont sorszámának megadásával:

- ④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel és szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,
- 2- (szám és mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Formai jegyek és hangnem

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- Dátum = D,
- Megszólítás = M,
- Köszönés = K,
- Aláírás = A.

A teljesítés minőségét mutató jelek:

- K (nagybetű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,
- √A (hiányjel és nagybetű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,
- A (aláhúzott nagybetű) = elfogadható, bár hibás az adott formai jegy.

Nyelvhelyesség

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- L = lexikai hiba,
- É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,
- ÉL = megértést zavaró lexikai hiba,
- G = nyelvtani (grammatikai) hiba,
- ÉG = megértést zavaró nyelvtani hiba,
- H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

- _____ (aláhúzás) = lexikai, nyelvtani vagy helyesírási hiba,
- √ (hiányjel) = hiányzik egy szó,
- (nyíl) = szórendi hiba,
- _____ i (aláhúzás és i) = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (1. feladat)

Tartalom, szövegalkotás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó négy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.</p> <p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés.</p> <p>A vizsgázó megfelelően használja a szövegalkotás tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió.</p> <p>A formai tagolás megfelelő.</p> <p>Elérte a megadott szövegmennyiséget (120-150 szó).</p>	<p>A vizsgázó három irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a negyediket pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat nagyrészt megfelelően valósította meg.</p> <p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése nagyrészt logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés.</p> <p>A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegalkotás tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>Legalább 90 szó a szöveg hossza.</p>	<p>A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>vagy: A vizsgázó egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és még legalább egy irányító szempontot tárgyalt részben.</p> <p>A kommunikációs célokat részben valósította meg.</p> <p>A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés.</p> <p>Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és nem tárgyalta a többi szempontot.</p> <p>Alapvető kommunikációs célját nem éri el.</p> <p>Nem jött létre szöveg.</p> <p>A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást.</p> <p>Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.</p> <p>Az alkotott szöveg hossza nem haladja meg az 50 szót.</p>

Formai jegyek és hangnem

3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveg formai jegyei teljesen megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzethez való viszonynak.</p> <p>Van helyes megszólítás, dátum, elköszönés és aláírás.</p>	<p>A szöveg formai jegyei nagyjából megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzethez való viszonynak.</p> <p>Van helyes megszólítás és aláírás. A dátum és az elköszönés hibás vagy hiányzik.</p>	<p>A szöveg formai jegyei nem felelnek meg a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzethez való viszonynak.</p> <p>Hiányzik vagy nem helyes a megszólítás és/vagy az aláírás.</p> <p>vagy: A vizsgázó nem törekedett a levélforma betartására.</p>

Nyelvhelyesség

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi.</p> <p>Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.</p> <p>A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos.</p> <p>A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra.</p> <p>A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést.</p> <p>A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.</p>	<p>A szöveg szókincse egyszerű. Sok a szóismétlés.</p> <p>A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést.</p> <p>A vizsgázó alig törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy több, a szöveg megértését nehezítő hiba található.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs szegényes.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre.</p> <p>A szövegben számos, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.</p>

Második feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	4 pont
Szövegalkotás	3 pont
Szókincs, kifejezőmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	17 pont

2. Ha a dolgozat bármelyik értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.

4. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta azokat,
- megfelelően kifejtette és indokolta-e véleményét.

A témakifejtés során a vizsgázónak a megadott témát tágabb kontextusba kell helyeznie, továbbá ki kell fejtenie, és érvekkel alá kell támasztania véleményét (valamelyik irányító szempont kapcsán). A vizsgázónak mind a négy irányító szempontra ki kell térnie dolgozatában, s megfelelő mélységben kell tárgyalnia azokat. Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot csak személyes vonatkozásban tárgyal, az irányító szempont kifejtése csak részben megfelelő. Amennyiben a vizsgázó szó szerint átvesz egy vagy több mondatot a gondolati segítséget nyújtó segédanyagból, a lemásolt rész nem vehető figyelembe az adott irányító szempont értékelésekor. Egy szinten belül (4–3 vagy 2–1) az irányító szempontok kifejtésének részletessége értékelhető.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érhető, azt a Tartalom szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a Szókincs, kifejezőmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontoknál.

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok és a vizsgázó véleményét alátámasztó érvek elrendezése,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit,
- megfelelő-e a formai tagolás.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemei

A szöveget a mondatok halmazától a kohézió különbözteti meg, amit a szöveget alkotó elemek jelentésének szerves összefüggése és a szerkezeti összekapcsoltság biztosít. A szöveg egységét biztosító jelentésszintű kapcsolatteremtés leggyakoribb eszközei a következők:

- teljesen vagy részben ismétlődő szavak, szószerkezetek,
- szinonimák,
- a szavak és szószerkezetek jelentése között lehetséges néhány viszony (ellentét, ok-okozati viszony stb.),
- a mondatok logikai-tartalmi elrendezése (ok-okozat, általános-konkrét stb.).

A mondatok kapcsolódását biztosító nyelvtani, szerkezeti kapcsolóelemek:

- az önálló mondatok közötti kötőszók,
- rámutató szók (különbféle névmások, határozószók),
- egyéb nyelvtani viszonyító elemek (igeragozás, középfok stb.).

A Szövegalkotás szempontnál a Tartalom szemponttól függetlenül kell eljárni, és csak a tárgyalt szempontok alapján lehet megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

A formailag nem megfelelően tagolt szövegeket alacsonyabb pontszámmal kell értékelni. Ez nem jelenti azonban azt, hogy a formailag tagolt, de kevésbé logikus felépítésű szövegek nem értékelhetők az alacsonyabb pontszámmal.

Szókincs és kifejezésmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a Szókincs, kifejezésmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ (pl. a „traer“ ige helyett a „llevar“ igét), ezt a hibát csak a Szókincs, kifejezésmód szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak,
- megfelel-e a nyelvhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatosak a nyelvtani struktúrák és a mondszerkesztés).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően a Szókincs, kifejezésmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy igét helytelen vonzattal használ (pl. ir en), ezt a hibát csak a Nyelvtan, helyesírás szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényesül. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Javítási jelrendszer

Tartalom

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a szempont sorszámának megadásával:

- ④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel és szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,
- 2– (szám és mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Szövegalkotás

A Tartalom szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezésmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- L = lexikai hiba,
- É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,
- ÉL = megértést zavaró lexikai hiba.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,
G = nyelvtani (grammatikai) hiba,
ÉG = megértést zavaró nyelvtani hiba,
H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

_____ (aláhúzás) = lexikai, nyelvtani vagy helyesírási hiba,
√ (hiányjel) = hiányzik egy szó,
—→ (nyíl) = szórendi hiba,
_____ i (aláhúzás és i) = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (2. feladat)

Tartalom

4 pont	3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó négy irányító szempont kifejtésével részletesen és megfelelő mélységben dolgozta ki a témát. Minden irányító szemponthoz fogalmazott meg gondolatot. Részletesen kifejtette, és érvekkel megfelelően alátámasztotta véleményét. Elérte a megadott szövegmennyiséget (200-250 szó).	A vizsgázó három irányító szempontot megfelelő mélységben dolgozta ki. A negyedik szempontot csak részben vagy egyáltalán nem tárgyalta. A vizsgázó törekedett arra, hogy részletesen kifejtse, és érvekkel alátámassza véleményét. Az alkotott szöveg hossza legalább 170 szó.	A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki részletesen vagy négy, illetve három irányító szempontot tárgyalt részben. A vizsgázó nem fejtette ki részletesen véleményét, alig érvelt.	A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki részletesen, vagy csak két irányító szempontot tárgyalt részben. A vizsgázó nem fejtette ki megfelelően véleményét. Az alkotott szöveg hossza nem haladja meg a 100 szót.

Szövegalkotás

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió. A szöveg formai tagolása megfelelő.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése nagyrészt logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra. A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. Sok a gondolati ismétlés. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra. Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi. Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra. A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést.	A szöveg szókincse egyszerű. Sok a szóismétlés. A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat szerkesztése nem kellően változatos. Rendszerszerű hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a megértést.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.